Redactiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

"Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 184. Braşovŭ, Duminecă 21 Augustŭ (2 Septemvre) 1888.

Braşovŭ, 20 Augustŭ st. v. 1888.

Mare mişcare s'a pornitŭ între Ungurii ardelenĭ în contra proiectului guvernialŭ privitorŭ la rĕscumpĕrarea regalielorŭ.

E vorba în casulŭ de faţă de propria avere a posesorilorŭ de regalii ungurĭ. Prin amintitulŭ proiectŭ ei îşĭ vĕdŭ periclitată în mare parte acéstă avere, căcĭ guvernulŭ are de gândŭ a rĕscumpĕra dreptulŭ de cârciumăritŭ c'unŭ scădĕmêntŭ de $20^0/_0$ şi unele regalii ar vré sĕ le secvestreze fără nicĭ o rĕscumpĕrare.

Fiindŭ dér în jocŭ şi pielea lorŭ, proprietarii ungurĭ au lăsatŭ la o parte şovinismulŭ ce'i légă aşa de strînsŭ de guvernŭ şi se pregătescŭ seriosŭ a intra în luptă cu elŭ. Nemeşii ungurĭ suntŭ fórte iritaţĭ pentru-că, dicŭ ei, prin amintita rĕscumpĕrare guvernulŭ voesce „sĕ'i jăfuéscă."

Foile din Cluşiu, şi în deosebĭ oposiţionalulŭ „Ellenzék," sprijinescŭ şi nutrescŭ acéstă mişcare anti-guvernamentală. Ele publică articulĭ, carĭ nu vorbescŭ decâtŭ despre intenţionata „despoiare" şi „înşelăciune."

Erĭ, au ţinutŭ possesorii de regalii ungurĭ o conferenţă în acéstă afacere. Nu scimŭ ce vorŭ fi hotărîtŭ, dér décă este sĕ conchidemŭ din apelulŭ, prin care a fostŭ conchemată conferenţa, atuncĭ trebue sĕ credemŭ, că hotărîrea ce se va fi luatŭ erĭ conţine o declarare formală de rĕsboiu contra guvernului.

Baronulŭ George Banffy merge în apelulŭ sĕu, ce'lŭ publicămŭ mai josŭ, până a declara, că guvernulŭ ungurescŭ este celŭ mai mare inimicŭ alŭ Ungurilorŭ ardelenĭ, mai mare chiar decum au fostŭ „Rusulŭ şi Valachul la 1849".

„Destulŭ amŭ linsŭ blidele celorŭ din Ungaria" esclamă Banffy, — „şi ce amŭ dobênditŭ? Amŭ fostŭ eschişĭ din camera magnaţilorŭ, fiind-că amŭ sĕrăcitŭ, jertfindu-ne averile pentru patriă şi pentru ideile marĭ; şi acum, după ce cu tóte astea amŭ alesŭ érăşĭ pe mamelucii guvernului, aceştia umblă sĕ ne răpéscă a patra parte din averea nóstră".

Nobilimea maghiară ardeléná sĕ-şĭ fi jertfitŭ averea pentru patriă şi ideile marĭ? Multe arŭ fi de disŭ în privinţa acésta. Dér noi ne mărginimŭ a constata, că pentru pretinsa mare ideă a „contopirei naţiunilorŭ surorĭ din Ardélŭ şi Ţéra Ungurésca", pentru care parŭ a se însufleţi şi astădĭ multĭ dintre ei prin adunările kulturegyletiste, Ungurii ardelenĭ şĭ-au sacrificatŭ posiţia şi drepturile lorŭ de sine stătătóre, au sacrificatŭ buna înţelegere dintre conlocuitorĭ precum şi tóte bogăţiile ţĕrei ardelenescĭ.

Şi ce au dobênditŭ?

Baronulŭ George Banffy o spune cu o claritate, care nu mai lasă nicĭ o îndoélă. Au dobênditŭ că s'au sărăcitŭ pe ei şi au sărăcitŭ ţéra, ca sĕ se împărtăşéscă de problematica gloriă de a servì ca materialŭ pentru întărirea cetelorŭ de mamelucĭ ai guvernului ungurescŭ.

Şi cum stă, după tóte aceste, cu marea ideă a contopirei? Ce a câştigatŭ elementulŭ ungurescŭ din Ardélŭ în putere şi în avere?

A câştigatŭ noua bréslă a marilorŭ proprietarĭ evrei boeriţĭ, a câştigatŭ câte-va scóle de statŭ ungurescĭ fără elevĭ, contribuţiile ne mai pomenite, rĕscumpĕrările scumpe şi Kulturegyleturile.

Acésta — are dreptate br. G. Banffy — e „destulŭ!" încă prea „destulŭ!" pentru a deschide ochii chiar şi Ungurilorŭ ardelenĭ.

Numai de n'ar fi prea târdiu!

Rĕscumpărarea regalielorŭ şi Ungurii ardelenĭ.

Caracteristicŭ este unŭ apelŭ ce-lŭ îndréptă baronulŭ George Banffy „către clasa proprietarilorŭ din Ardealŭ". Acestŭ apelŭ, pe care 'lŭ publică „Ellenzek" şi „Erdelyi Hirado", este de următorulŭ cuprinsŭ:

„Rĕscumpărarea regaliilorŭ e în ajunŭ a se sĕvêrşi. Credŭ că a venitŭ timpulŭ ca sĕ li se deschidă ochii şi proprietarilorŭ ardelenĭ, sĕ-o rupă odată cu politica lorŭ paţientă de până acum şi sĕ nu sufere în tăcere ca sĕ fiă jăfuiţĭ".

„Amŭ totŭ linsŭ blidele guvernului ungurescŭ; ce-amŭ dobênditŭ cu acésta? Prin ce s'au recunoscutŭ jertfele şi iubirea de patriă a strămoşilorŭ noştri? Prin acea, că nobilimea ardeleană a fost dată afară din camera magnaţilorŭ, adecă nicĭ n'a fostŭ lăsată sĕ între dicêndui-se: décă aţĭ adusŭ jertfe pentru patriă, décă v'aţĭ jertfitŭ averea pentru idei marĭ, aţĭ fostŭ nisce măgarĭ smintiţĭ, suferiţĭ dér."

„Acésta li s'a rĕspunsŭ şi bravulŭ Ardeleanŭ se întórse tristŭ acasă şi la alegerile următóre trimise érăşĭ pe bunii sĕi mamelucĭ, pentru ca cei de susŭ sĕ nu-i ia în nume de rĕu mânia lui. Poftéscă şi încuviinţeze şi mai departe tóte căcĭ încă mai avemŭ ce pierde, încă n'amŭ fostŭ cu totulŭ jăfuiţĭ."

„Ei bine, proprietare Ardelénŭ! înainte de a ţi-se jăfuì încă a patra parte din avere, înainte de a ajunge sĕ cerşeşcĭ pe drumurĭ, te întrbŭ: Eştĭ multămitŭ cu succesulŭ politicei tale? Nu-i aşa că s'a plătitŭ ca sĕ totŭ facĭ la temenele anĭ îndelungaţĭ şi sĕ dicĭ la tóte „aşa Măria Ta"? Nu-i aşa că-ţĭ pare acuma rĕu?"

„Dér încă nu-i prea târdiu, acuma e timpulŭ de a lucra, de a ne apĕra în contra inimicului nostru celui mai mare, în contra guvernului ungurescŭ (védekezni a legnagyobb ellenségünk, a magyar kormány ellen)! Décă Rusulŭ în 1849 a jăfuitŭ, spuneţĭ: v'a luatŭ elŭ atâta câtŭ plănuescŭ acum cei dela guvernŭ a vĕ lua? Nu-i aşa că nu v'au luatŭ atâtŭ şi totuşĭ Rusulŭ şi Valachulŭ a fostŭ acela, cu care necurmatŭ ne speriă ei, ér nu unŭ guvernŭ liberalŭ ungurescŭ!"

„O risipire nebună de doi-spre-dece anĭ voiescŭ s'o îndrepteze prin aceea, că ne iau o parte a averei nóstre şi ne dau pentru acésta hârtii de valóre cu unŭ scădĕmêntŭ de $20^0/_0$; hârtii în a cărorŭ cursŭ promisŭ numai prostulŭ crede, nu însĕ unŭ omŭ cu minte. Décă ne iau banĭ sĕ ne dea în loculŭ lorŭ banĭ gata, sĕ ne dea întregulŭ capitalŭ fără scădĕmêntŭ, sĕ ne rescumpere tóte cârciumele, nu numai celé, carĭ le placŭ. O asemenea despăgubire pretindemŭ noi, căcĭ acésta este îndreptăţită şi dréptă, acésta ne trebue; orĭ-ce altă despăgubire e sinonimă cu înşelăciunea, care décă se va comite numai pentru aceea va rĕmâné nepedepsită, pentru-că o va comite guvernulŭ."

„Nu-i aşa, că décă cineva defraudéză sute de mii, hoţulŭ este urmăritŭ până în America şi de acolo îlŭ aducŭ legatŭ în fiéră şĭ-lŭ dau în judecată? Proprietarilorŭ ardelenĭ li se iau milióne şi ei suferŭ acésta în linişte? — atuncĭ o şi merită. Bine face guvernulŭ, sĕ dea, ca şi visitiulŭ rĕu, în calulŭ care trage mai bine, sĕ ne ia totŭ; décă póte sĕ ne rĕscumpere astfeliu regaliile, atuncĭ póte că-i bine sĕ ne ia cojoculŭ de pe spinare. Şi după ce ne vorŭ fi golitŭ pungile şi vorŭ fi ziditŭ din banii luaţĭ noua clădire a parlamentului, acestŭ monumentŭ va vesti lumii minunata capacitate a guvernului nostru în operaţiunĭ financiare, şi laşitatea şi nemernicia nóstră, a proprietarilorŭ ardelenĭ."

„Dér eu nu presupunŭ dela compatrioţii mei ca sĕ se dea aşa cu una cu două, sângele vechiu nu s'a pierdutŭ încă. Inzadarŭ s'au vêndutŭ pentru cincĭ piţule (firfiricĭ) sfintele nume ale strămoşilorŭ noştri, înzadarŭ au botezatŭ pe nisce mişei şi înşelătorĭ dându-le nume ca alŭ nostru.*) Incă totŭ mai putemŭ distinge ce e vechiu de ce e nou, ceea ce e originalŭ de ce e falsŭ, pielea de câne**) de pielea de iepure. Sĕ mai găsescŭ încă de aceia, carĭ deşi au mai sĕrăcitŭ prin jertfele aduse de părinţii noştri pe altarulŭ patriei, totuşĭ mai tragŭ dobêndă din averea pierdută prin onórea cu care naţiunea maghiară încungiură numele lorŭ. — décă până acuma amŭ suferitŭ, amŭ înduratŭ, amŭ jertfitŭ, aideţĭ acuma sĕ ne adunămŭ puterile cu ultima rĕsuflare, ca leulŭ rănitŭ de mórte, aideţĭ sĕ ne grupămŭ în jurulŭ unni singur stégŭ şi sĕ strigămŭ: „destulŭ"! aideţĭ sĕ strigămŭ cu o voce, care sĕ fiă audită de fiăcare şi pretutindenĭ; aideţĭ sĕ strigămŭ c'unŭ glasŭ, cu care póte

*) Alusiune la maghiarisarea numelorŭ şi la nobilitarea jidovilorŭ. Red.

**) Kutyabőr, prin care se indică diplomele vechĭ nobilitare, ce erau scrise pe piele de câne. Red.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Amintirĭ din Pribegia după 1848.

de

IOANŬ GHICA.

III

(Urmare).

A. G. Golescu şi Ştefanŭ Golescu lui Ion Ghica la Constantinopolŭ.

Parisŭ, 17 Decemvre 1848.

„Frate!

„Până nu vomŭ abate tirănia ce apasă Românismulŭ, „Dreptatea şi Frăţia" totŭ în doliu sĕ o purtămŭ.

„Planurile tale de a ne aduna ca sĕ determinămŭ modulŭ uniformŭ, după care trebue sĕ lucrămŭ, îmĭ placŭ fórte multŭ, dér cum sĕ-lŭ punŭ în lucrare când nu suntŭ banĭ? Au venitŭ aicĭ N. şi St. Golescii, Voinescu, Grădişteanu, C. Bălcescu, Rosetti, N. Creţulescu şi Brătienii; se mai află poetulŭ Alexandri şi se aştéptă peste puţinŭ şi Negri, Alexandri celŭ micŭ, unŭ Moruzi, Lascarŭ Rosetti, Iepureanu şi încă vre-unulŭ séu duoi Moldovenĭ. Din câţĭ ne aflămŭ aicĭ numai vr'o sută galbenĭ mai avemŭ, banĭ numai 500 galbenĭ se aştéptă dela Colghoun din cei publicĭ ce i s'au încredinţatŭ lui ca sĕ'i trimită la Parisŭ. Acum aflăm, că nicĭ unŭ bancherŭ din Bucurescĭ nu vré sĕ mai trămită poliţa. Ce va fi nu sciu, dér măcarŭ şi cu aceştĭ 500 galbenĭ cum sĕ se misce toţĭ din Parisŭ? Şi câtă cheltuială vomŭ mai face până vorŭ sosi şi acei banĭ? Décă aducŭ Moldovenii ceva banĭ cu dênşii, nu sciu, dér nu credŭ, după scirile ce avemŭ din Bucovina şi Transilvania. C. Bălcescu avea cu dênsulŭ aprópe 3000 galbenĭ, şi s'a pusŭ de i-a datŭ lui Magheru şi Eliadŭ şi a venitŭ numai cu 400 galbenĭ, din carĭ a mai datŭ unora şi altora şi a rĕmasŭ cu nimicŭ. Magheru n'avea banĭ sĕ ţiă pandurimea şi cheltuia din punga lui!.... 1000 de galbenĭ luaţĭ dela Bălcescu i-a cheltuitŭ chiar în câmpulŭ lui Traianŭ şi cei-lalţĭ banĭ s'au împărţitŭ refugiaţilorŭ din Ardealŭ!.... Acum ce facemŭ noi fără banĭ? Cum sĕ lucrămŭ şi cum sĕ pornéscă Românii la Constantinopole séu la Viena? Subscripţii în ţéră cum sĕ facĭ, când toţĭ cei bunĭ suntŭ arestuiţĭ? Când n'avemŭ agenţĭ prin Transilvania, Bucovina, Bănatŭ, Serbia, Bulgaria, România şi Moldova. Aşa dér, vedĭ tu bine, că ne aflămŭ într'unŭ cercŭ viţiosŭ: fără organisare nu se adună banĭ, şi fără banĭ nu ne putemŭ organisa!

„In astfelŭ de împrejurărĭ, organisaţia se face (de par la loi de nécessité). Fiă N. Golescu şi N. Ghica capĭ ai emigraţiei. Nu sciu de va fi venitŭ N. Ghica la Constantinopolŭ, dér până sĕ viă N. Golescu nu aşteptaţĭ; scriţĭ şi trimiteţĭ ómenĭ sĕ adune banĭ în ţéră şi sĕ triméţă sumele la Constantinopolŭ, şi tu trămite-le încóce ca sĕ se pornéscă de aicĭ Românii şi sĕ rămâe numai unulŭ séu doi. Aicĭ toţĭ primescŭ pe acei doi capĭ ce i-aţĭ numitŭ voi de acolo; eu sci că de multŭ ţĭ-am scrisŭ, că mĕ supuiu la tóte ce veţĭ hotărî, numai sĕ fie unŭ comitetŭ óre-care, sĕ fie unŭ capŭ. Nu avemŭ novele dela Eliadŭ, nicĭ dela Tellŭ. Bălcescu mĭ-a scrisŭ în 22 N. din Sibiiu şi nu'mĭ dice nimicŭ de mórtea lui Bolliacŭ, ba dice că a sositŭ cu dênsulŭ şi cu vĕrulŭ meu Alecu; aşadér mórtea lui Bolliacŭ nu este adevĕrată. Magheru a plecatŭ spre Francfort. Bălcescu dice că poliţia austriacă nu l'a lăsatŭ în Transilvania, şi mai adaogă, că nicĭ de dênsulŭ nu este sigurŭ că'lŭ va lăsa poliţia. Eu nu prea credŭ la acésta; se póte că numele lui Magheru sĕ fi speriatŭ pe guvernŭ, dér despre ceilalţĭ emigraţĭ nu credŭ sĕ'i gonéscă Austria, căcĭ mai multŭ decâtŭ oricând guvernulŭ Austriei a înţelesŭ că trebue sĕ se silescă a atrage simpatiile Romanilorŭ. Este unŭ lucru de mare importanţă pentru Austria ca printre celelalte naţiunĭ din cuprinsulŭ imperiului sĕ recunóscă şi o naţiune română care va numĕra până la 3.500,000 ómenĭ şi care prosperândŭ sub guvernulŭ constituţionalŭ alŭ imperiului, ar trage neapĕratŭ simpatiile Principatelorŭ românescĭ în favorulŭ Germaniei. Cum vréi dér ca Austria sĕ persecute pe Românĭ? Ba eu aşĭ povăţui pe toţĭ emigraţii din Transilvania sĕ ceară dela Viena naturalisaţiă în Transilvania şi aşa averile lorŭ în Principate sĕ fiă sigure, precum şi persónele lorŭ, când vorŭ voi sĕ'şĭ caute de interesurĭ. Eu sunt pĕtrunsŭ că de va renasce Românismulŭ în Austria, nu mai póte pieri Românismulŭ în principate, măcarŭ deşi ar rĕmânea Muscalii pentru totdéuna în ţéră; de aceea

vorbi numai drépta pretensiune și dreptate."

„In 31 Augustŭ voimŭ sĕ ne întrunimŭ în Clușiu la conferența conchemată de reuniunea economică; sĕ se presenteze acolo fiecare interesatŭ, este o cestiune de viéță pentru noi, în care mai târḑiu nu se va putea schimba nimicŭ."

„La revedere."

Italia și Francia.

Din Roma 'i se scriu lui „*Times*" cu data de 26 Aug. următórele: Ne'nțelegerea francesă-italiană a făcutŭ ca tóte partidele din Italia sĕ se unéscă spre o acțiune comună în afacerea Massauahului. Chiar și ḑiarele carĭ mai nainte ĭi împutau lui Crispi, că arață prea mare slugărnicia față de Bismark și carĭ mai bine ar fi voitŭ o alianță cu Francia decâtŭ cu Germania, chiar și acestea, apróbă acum nota lui Crispi către Goblet — ér guvernulŭ Crispi în împrejurările actuale e mai puternicŭ ca orĭ când. Tonulŭ nepretinosŭ alŭ rescripteloŕŭ francese și împrejurarea, că Francia tocmai în acelŭ momentŭ s'a grăbit a pune în jocŭ acéstă cestiune, când amicii ei se sileau sĕ încheie legăturĭ mai intime cu Republica, carĭ ar fi fostŭ privite ca bune mijlóce spre susținerea păcii europene, pe orĭ ce omŭ de bine l'au făcutŭ sĕ se convingă despre aceea, că demnitatea Italiei nu se póte uni cu prieteșugulŭ față de Francia.

Faptulŭ că o parte a flotei italiane de rĕsboiu s'a pusŭ în mișcare — continuă „Times", — a datŭ prilegiu la fórte multe conjecturĭ. Cea mai generalisată părere însĕ este, că pasulŭ acesta alŭ Italiei învólvă în sine o demonstrațiă, dreptŭ rĕspunsŭ la cea din urmă notă turcéscă. E greu însĕ a crede că din acésta s'ar puté nasce vr'o turburare după ce Sultanulŭ a declaratŭ categoricŭ, că elŭ voesce sĕ rĕmână în relațiunĭ amicale cu Italia. Procederea Italiei e probabilŭ că are de scopŭ a preveni o eventuală acțiune francesă în Tripolis și a arăta Francesilorŭ câtŭ de iute se póte mobilisa flota italiană. Dealtmintrelea nu e de creḑutŭ, că Francia va conturba pacea Europei în momentele aceste. Dér orĭ cum ar fi și orĭ câte vorŭ scrie ḑiarele oficióse — sfîrșesce corespondentul — părerea generală este, că se pregătesce o furtună, care nu este prea îndepărtată. Lumea oficiósă, lucru firescŭ, că bucină totŭ pace, dér nu-o face așa, ca sĕ deștepte încredere.

*

De altă parte despre mișcările flotei francese se scriu următórele: Flota francesă, care de presentŭ se află în marea mediterană, constă din 14 corăbii cuirasate, 7 corăbii de esplorare și din vre-o 30 torpile tóte sub conducerea amiralului *Amet*. Ca locŭ de plecare este statoritŭ sînulŭ de mare *Hyer* unde corăbiile își vorŭ ocupa posițiunile lorŭ. In locurile Dugueschin, Bayard, Triomphant și Inconstant, suntŭ așeḑate divisiunĭ. In partea rĕsăriténa se vĕdŭ așeḑate două corăbii panțerate „Teribille" și „Chimant" cu nisce tunurĭ de 42 cm. lung. cu-o greutate de 72 tóne. In mijloculŭ acestora se află unŭ torpilanŭ ce servesce totodată și ca farŭ, ér mai afundŭ spre rĕsăritŭ suntŭ împărțite corăbiile cuirassate „Frideut", „Friedland", „Richelieu" și vasele esploratóre Papin și Faucon. Amiralulŭ Amet își împarte flota sa în două părțĭ: una sub comanda lui și alta sub comandantulŭ de marină Davarenne. Corăbiile vorŭ fi provĕḑute cu totŭ felulŭ de arme: tunurĭ, puscĭ, revolvere ș. a. Flota deja e gata de rĕsboiu.

Manifestulŭ principelui Victorŭ Napoleonŭ.

„Corespondance de l'Est" primesce următórele dela corespondentulŭ ei din Bruxelles:

„In curêndŭ principele Victorŭ Napoleonŭ va adresa francesilorŭ unŭ manifestŭ, care va face unŭ mare rĕsunetŭ Acestŭ manifestŭ scrisŭ de însușĭ principele va fi revĕḑutŭ de cei câțĭ-va consilierĭ ai sĕi. Elŭ este redactatŭ astfelŭ că e d'asupra tuturorŭ scrisorilorŭ politice eșite până acuma din mâna prințului.

Acesta va fi unŭ manifestŭ-programŭ care va conține motivele pe carĭ se baséză moștenitorulŭ Napoleonilorŭ, voindŭ sĕ arate că reedificarea imperiului e necesară și importantă.

Prințulŭ, care până acuma a trebuitŭ sĕ rabde tóte susceptibilitățile comitelui de Parisŭ, va rupe de astădată într'unŭ modŭ publicŭ și deschisŭ cu monarchia parlamentară. Elŭ se va presenta ca partisanŭ alŭ parlamentarismului moderatŭ.

Elŭ va combate într'unŭ modŭ energicŭ dreptulŭ camerilorŭ de a'șĭ aroga nu numai supraveghierea și controlulŭ puterei esecutive, dér și puterea ce o au ele înși-le, după cum stau lucrurile aḑĭ în Francia.

Elŭ va cere de asemenea alegerea președintelui de statŭ prin unŭ plebiscitŭ, totodată și neresponsabilitatea miniștrilorŭ.

Va mai cere și o restricțiune importantă în drepturile acordate parlamentului, votate prin Constituția republicană din anulŭ 1875. Se vede, că acesta e întocmai cu programulŭ generalului Boulanger, înfățișatŭ sub alte forme.

SCIRILE ḐILEI.

Cu privire la majorulŭ de honveḑĭ Vedŏ Jenŏ, despre care scimŭ că a produsŭ atâtŭ sânge rĕu în Ungurii șeviniștĭ, fiind-că la unŭ banchetŭ cu ocasiunea onomasticei Majestății Sale, a ținutŭ unŭ toastŭ în limba germană, — se scrie din Debreținŭ, că colonelulŭ Farkas Daniel *a pornitŭ cercetare* și s'a descoperitŭ în urma acésta, că majorulŭ a toastatŭ în limba germană *la ordinulŭ espresŭ alŭ locot. colonelului Stefanŭ Richter*. In urma acésta, ḑice „Egyetértés," archiducele Iosifŭ, ca comandantŭ supremŭ alŭ honveḑilorŭ, ar fi cerutŭ dela colonelulŭ Farkas sĕ 'i se raporteze despre starea lucrului. — Vomŭ vedé ce se va mai alege și din asta.

***

„Pol. Corr." desminte scirea, că în urma *scumpirei tăbacului* veniturile monopolului tutunurilor ar fi scăḑut atât de mult, încâtŭ guvernulŭ ar avé de gândŭ sĕ restabiléscă érășĭ prețurile vechĭ ale tutunului. Numita fóiă afirmă, că la veniturile monopolului tutunurilorŭ nu se observă nicĭ o scădere, consumătorii potŭ suporta urcarea prețului și prin urmare, guvernulŭ n'are de gândŭ sĕ restabiléscă vechiulŭ tarifŭ alŭ prețurilorŭ scărite.

***

Nĭ-se comunică, că d-na *Aurora Neculae Perlea*, soția d-lui comerciantŭ și primarŭ alŭ orașului Brăila, din România, s'a înscrisŭ, prin d-na presidentă Susana Andreiu Mureșianu, ca *membră fundatóre* a „Reuniunei vĕduvelorŭ române Brașovŭ-Sĕcele" solvindŭ taxa de 25 fl. — Bine ar fi décă asemenĭ nobile esemple șĭ-ar afla câtŭ mai multe imitătóre și dincolo de munțĭ.

***

„Românulŭ" află, că mai multe esemplare din ḑiarulŭ albanesŭ „*Squipetari*" (Albanezulŭ), despre care și noi făcurămŭ amintire în numĕrulŭ de alaltaerĭ alŭ fóiei nóstre, trimise fiindŭ în Albania, parte din ele s'au împărțitŭ, cea mai mare parte însĕ au fostŭ *secvestrate de guvernulŭ turcescŭ*. Se ḑice, că acestŭ faptŭ a produsŭ *o mare nelinisce* prin sferele oficiale. Consulii turcĭ din Albania au fostŭ însărcinațĭ sĕ supravegheze cu cea mai mare atențiune mișcările ce se vorŭ mai produce acolo.

***

Cetimŭ în „Românulŭ": „D. N. *Bordeanu*, care de unŭ timpŭ îndelungatŭ a desfășuratŭ o întinsă activitate pe tĕrêmulŭ publicisticŭ, care dela 1882 încóce a fostŭ continuu primulŭ redactorŭ alŭ ḑiarului „Națiunea" și care în timpulŭ ministerului dlui Brătianu a fostŭ secretarŭ generalŭ la ministeriulŭ de esterne, și secretarŭ alŭ legațiunei române din Constantinopolŭ, a încetatŭ din viéță după o lungă suferință. Inregistrămŭ cu o deosebită părere de rĕu acéstă tristă scire, cu atâtŭ mai multŭ, că rĕposatulŭ a servitŭ credinciosŭ principiilorŭ liberale și democratice, pentru carĭ continuu a luptatŭ alăturea cu d. Dumitru Brătianu."

***

De cât-va timpŭ au apărutŭ în Atena și Pireu *bilete false à 500 drahme*; după multe cercetărĭ s'a descoperitŭ, că ele erau puse în circulațiă de frații Adolf și Stilio Demardini, lucrătorĭ în minele dela Laurium, ei au mărturisitŭ, că eesistă la Italia o asociațiune de falsificătorĭ ai cărorŭ membri se află rĕspândițĭ *în tóte Statele* și că totŭ ei suntŭ fasificătorii biletelorŭ României descoperite la Severinŭ. Guvernulŭ grecescŭ a trimisŭ în Italia pe unŭ procurorŭ pentru urmărirea investigațiunilorŭ.

Procesulŭ de pressă alŭ fóiei „Romänische Revue."

Cu privire la acestŭ procesŭ mai cetimŭ în „Egyetértés" între altele:

„Procurorulŭ reg. *Parecz* accentuă, că „Rom. Revue" este unŭ adevĕratŭ depositŭ de articulĭ anti-maghiarĭ. Și Albu, cu tóte că a crescutŭ cu pâne unguréscă la preparandia din Deva, acum ațîță în contra constituției și pe alții voiesce sĕ-i facă sĕ crédă, că Românii numai pentru aceea suntŭ eschișĭ din oficiile publice, pentru-că nu suntŭ solidarĭ.

După procurorulŭ, a vorbitŭ apĕrătorulŭ, advocatulŭ *Bredicianu*. Guvernulŭ, ḑise elŭ, impune Românilorŭ cu forța limba unguréscă; din dietă au fostŭ eschișĭ Românii. Gimnasiulŭ din Deva, despre care menționă acusatorulŭ publicŭ, nu este numai alŭ Maghiarilorŭ, ci este și alŭ Românilorŭ. Albu nu a ațîțatŭ nicĭ în contra constituției, nicĭ în contra elementului maghiarŭ. Cere achitarea clientului sĕu.

Acusatulŭ la pertractare a vorbitŭ *numai în limba germană* și a declaratŭ, că nu sciă unguresce.

....Acusatulŭ a insinuatŭ recursŭ de nulitate în contra sentinței și a adusŭ garanțĭ, sub a carora chezășiă a fostŭ pusŭ pe piciorŭ liberŭ"....

Cum progreséză maghiarisarea Pestei?

(Unŭ intermezzo la tribunalulŭ penalŭ de acolo.)

Budapesta, 28 Augustŭ 1888.

Nu potŭ trece cu vederea unŭ intermezzo petrecutŭ într'o ședință a tribunalului penalŭ din „Fortuna" în Pesta.

E acusatŭ unŭ césornicarŭ: Schmiedt Jakab, israelitŭ, de 50 de anĭ, pentru defraudarea mai multorŭ ceasornice, carĭ le-a primitŭ spre reparare.

Inainte de a rĕspunde la întrebările generale, declară că nu scie unguresce.

Președintele: unde ai fostŭ născutŭ?

Acusatulŭ: Aicĭ în Budapesta.

Președintele: Fiă-țĭ rușine! Décă voiescĭ sĕ trăiescĭ în țéra nóstră, eștĭ datorŭ sĕ învețĭ și sĕ vorbescĭ limba nóstră!

Stern Jacab, păgubașulŭ, e din Budavechiă. Nicĭ elŭ nu vorbesce unguresce.

---

socotescŭ că cestiunea Românismului din Austria este o cestiunea de viéță séu de mórte pentru noi; de aceea și îndemnŭ pe toțĭ ca sĕ nu se depărteze din Transilvania, Bucovina și Banatŭ. Austria avêndŭ acelașŭ interesŭ cu noi, nu ne póte persecuta; dér cine scie ce greșélă vorŭ fi făcutŭ emigrații noștri? Vorŭ fi începutŭ a sbiera democrațiă și frățiă cu Ungurii, pe când Austria nu vrea sĕ asculte de democrațiă, și atâtŭ urăsce pe Ungurĭ, încâtŭ numai pentru perderea lorŭ favoriséză celelalte naționalitățĭ?

„Dela aceste tóte nu trebue sĕ tragĭ tu consecința că eu așŭ bate cu toba că trebue sĕ ne unimŭ cu Austria. Eu sciu că ce se scrie prin gazete nu trebue sĕ caḑă sub rĕspunderea nóstră; însĕ nicĭ prin gazete n'așŭ voi sĕ se pré vorbéscă lămuritŭ despre unirea principatelorŭ cu Austria. Ce a lucratŭ Maiorescu este lucru secretŭ, și de se va descoperi putemŭ sĕ desavuămŭ unŭ agentŭ; chiar eu ca dênsulŭ lucrasemŭ fără a lua instrucțiunĭ dela nimenĭ, căcĭ vedeamŭ că numai așa vomŭ atrage simpatiile și atențiunea Germaniei către noi. Trebuia sĕ facemŭ pasurĭ ca sĕ dobêndimŭ favorulŭ Austriei pentru Românii din Transilvania, Bucovina etc. etc. Trebuia sĕ dobândimŭ acestŭ favorŭ, ca sĕ asigurămŭ ființa națională a Principatelorŭ. Nimicŭ dér din aceste pasurĭ nu trebue sĕ sperie pe Turcii cei luminațĭ, ér pe ceilalțĭ Turcĭ n'ai cum sĕ-i facĭ sĕ înțelégă, că ne trebue libertate, și în acésta stă dificultatea cea seriósă a posițiunei nóstre. Eu sunt partisanulŭ celŭ mai sincerŭ alŭ unei nedespărțite unirĭ a Principatelorŭ cu Turcia, pe temeiulŭ capitulațiunilorŭ; éu cu inima curată așŭ puté sĕ jurŭ credință Porței, și nu credŭ sĕ fiă o trădare adevĕrată când facemŭ pasurĭ de acelea, care aducŭ pe Austria sĕ ia dreptŭ sistemă a protege pe Românii din Transilvania; și prin unŭ asemenea cuibŭ de libertate, facemŭ cu neputință periciunea naționalității românescĭ în principate. Când așŭ găsi unŭ Turcŭ luminatŭ, care sĕ voiască ca noi libertatea Principatelorŭ, fără a se teme de veleitățĭ vrășmășescĭ din parte-ne, de față cu dênsulŭ așĭ lucra pentru Românii din Austria; dér găsesce-mĭ pe acelŭ Turcŭ, tu care trăescĭ printre Turcĭ.

„In scurtŭ, nu credŭ sĕ avemŭ multe sisteme de politică. Românii se află împărțițĭ între trei puterĭ; acei ce se află în Basarabia puține relații au cu cei-lalțĭ, ér aceștia de și facŭ parte unii din imperiulŭ Austriei, ér alții din imperiulŭ otomanŭ, însĕ multe și adese relații au între ei. De va înflori dér Românismulŭ în Austria, nu se póte sĕ piéră în Turcia și vice-versa; cum se póte dér sĕ nu se intereseze unii de desvoltarea națională a celor-lalțĭ? Politica celorŭ din Turcia este sĕ se aibă bine cu Sultanulŭ, ca sĕ scape de slavonismŭ. Tótă măestria nóstră este sĕ arĕtămŭ Turcilorŭ, că cu câtŭ vorŭ sprijini mai multŭ desvoltarea nóstră națională cu atâtŭ vorŭ fi mai sigurĭ sĕ ne aibă, cu dênșii, căcĭ numai dorința de a păstra naționalitatea nóstră și neputința de a o dobândi cu Turcii ne-ar face sĕ ne aruncămŭ în mânile Austriei, încolo este mare antipatiă între Românĭ și Germanĭ, chiar după caracterulŭ lorŭ naturalŭ; și când ar fi Turcia o putere tare și liberală, mai lesne ar alerga Românii din Austria la Constantinopolŭ decâtŭ noi la Viena; când am fi noi desvoltațĭ și puternicĭ, mai lesne ar veni Transilvania la noi de câtŭ noi sĕ mergemŭ a ne lipi de Austria prin Transilvania.

De m'am întinsŭ atâtŭ de multŭ asupra acestui punctŭ, pricina este că vream sĕ-țĭ arătŭ că nu prea ne paralisămŭ lucrările unii altora; sunt lucrurĭ de carĭ n'așŭ vorbi prin gazete: nu așŭ pune, spre esemplu, se scrie că Tell și Eliadŭ se ducŭ la Francfurtŭ ca sĕ închine țéra Germaniei, dér ca sĕ céră ajutorulŭ Germaniei în contra Rușilorŭ, carĭ amenință libertatea comerciului Dunării, și viséza deslipirea provinciilorŭ slave de către Germania. Dér tóta câte se scriu prin gazete nu suntŭ ale nóstre și Turcii cei luminațĭ vorŭ înțelege lucrulŭ cum merge; poțĭ sĕ le ḑicĭ, că chiar agenții și spionii rușĭ scriu astfelŭ de lucrurĭ prin gazete, ca sĕ ne strice cu dênșii, și că noi atâtŭ de multŭ dorimŭ sĕ le arătămŭ sinceritatea nóstră, în câtŭ le comunicămŭ tóte lucrările nóstre către curțile streine și amŭ vré cu dênșii și printrênșii sĕ lucrămŭ, noi ceremŭ și consulŭ permanentŭ turcescŭ în Bucurescĭ, ca sĕ nu mai rĕmâie nicĭ o îndoială Turciei despre disposițiile nóstre. Dér ca sĕ ne nimicimŭ cu totulŭ încâtŭ prin noi înșine și de-a dreptulŭ sĕ nu cerem nimica dela cabinetul Europei, acésta sĕ nu o aștepte Pórta nicĭ sĕ o doréscă, căcĭ orĭ cine mai bine

Preş.: Cum e cu putinţă sĕ nu scii D-ta ungurescе, când eştĭ născutŭ în patria ungară, te brănescĭ totŭ aicĭ, mâncândŭ pânea nóstră?

Păgubaşulŭ, firesce, tace. Ce sĕ şi dică bietulŭ?

Preş.: N'avemŭ lipsă de patrioţĭ, ca şi D-ta!

Unŭ altŭ păgubaşŭ asemenea provócă indignaţia marelui patriotŭ-preşedinte, fiind-că nicĭ dênsulŭ nu vorbesce „limba statului."

Preş.: Ruşine, mare ruşine!

Mare ilaritate în auditoriu. Toţĭ rîdŭ.

Preş.: Cine voesce sĕ rîdă şi sĕ-şĭ petrécă sĕ iasă din sală afară! E fórte regretabilŭ, că auditorului îi vine sĕ rîdă de aceste! Cine trăesce în ţéra nóstră şi mănâncă pâne ungurésсă, ar puté sĕ scie limba maternă; décă nu, atuncĭ sĕ o înveţe din respectŭ către patriă!

N'am audĭtŭ nicĭ unŭ aplausŭ la aceste cuvinte ale „marelui patriotŭ" Geza Kossuthányi.

T. —

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei."

Brănescĭ (România), 18 Aug. st. v. 1888.

Cine dintre cei ce petrecŭ în Bucurescĭ, mai vîrtosŭ în timpulŭ verei, nu a doritŭ a se scăpa de sgomotulŭ trăsurilorŭ, de căldurile tropice, şi a se retrage în vre-o parte a ţerei, unde în liniştea naturei, sub umbra copacilorŭ, la murmurulŭ linŭ alŭ păraelorŭ, pe pajistea verde, séu nóptea la razele lunei sub bolta azuriă, acoperită de miriade de stele, se dea cursŭ liberŭ cugetărilorŭ....

Invitatŭ fiindŭ de simpaticulŭ Domnŭ Constantinŭ Collibăşianu la moşia domniei Sale din judeţulŭ Oltŭ, numită. „Vălenĭ," prin acésta mi-se oferi şi mie ocasiunea de a face o frumósă escursiune la ţéră.

Satulŭ Vălenĭ este aşedatŭ pe bazinulŭ Vedea, cu posiţiunĭ destulŭ de frumóse, cu aerulŭ dulce şi sănĕtosŭ. Mĭ-a fostŭ uşorŭ de a mĕ convinge, că ţĕranulŭ din acéstă localitate este mai înaintatŭ şi mai emancipatŭ, ca în multe alte părţĭ, şi acésta cu dreptŭ cuvêntŭ este a se datori d-lui proprietarŭ şi prefectŭ Constantinŭ Collibăşianu, care prin multe sacrificii a sciutŭ a înbunĕtăţi sórtea tĕranului.

Până la stabilirea d-sale aci, comuna era lipsită de şcólă. Indată ce s'a stabilitŭ însĕ în acéstă comună, avêndŭ ca devisă principiulŭ: „prin şcólă se face lumina," a binevoitŭ a oferi una din casele D-sale, care sĕ servéscă ca şcólă pentru băeţĭ. Dér d-lŭ Collibăşianu nu numai că a jertfitŭ materialicesce, ci şi moralicesce s'a interesatŭ de progresulŭ băieţilorŭ, asistândŭ, orĭ de câte-orĭ timpulŭ 'i permitea, la lecţiunile învĕţătorului, lăudândŭ pe cei bunĭ şi chiar remunerându-i.

Binele făcutŭ de acestŭ onorabilŭ şi marinimosŭ bărbatŭ îlŭ póte spune numai ţĕranulŭ din Vălenĭ şi jurŭ, care cu tótă ocasiunea s'a bucuratŭ şi se bucură de variatele d-sale binefacerĭ. Dlŭ Collibăşianu este pentru ţĕranii din jurulŭ d-sale unŭ adevĕratŭ părinte: pe cei bolnavĭ 'i îngrijesce, pe cei lipsiţĭ 'i ajutoră. Mai vîrtosŭ mĭ-a atrasŭ atenţiunea una din odăile d-sale, în care, ca şi cum ar fi o mică farmaciă, se află o mulţime din medicamentele cele mai necesare, cu carĭ în casurile de lipsă provede gratuitŭ pe bieţii tĕranĭ, pe carĭ împrejurările de multe-orĭ nu-i értă sĕ recurgă la timpŭ la ajutorulŭ medicului. D-sa speséză pentru ţĕranĭ la 5—600 de lei pe anŭ numai pentru medicamente. Am avutŭ însu-mĭ ocasiune a vedé, cum d-lŭ Collibăşianu a făcutŭ însu-şĭ bandagiulŭ şi-i aplică medicamentele necesare unui bietŭ ţĕranŭ, care era greu rănitŭ la o mână. Credeţi-mĕ, că unŭ asemenea faptŭ de caritate a produsŭ asupra mea mare impresiune.

Nu e mirare dér, décă în asemenĭ împrejurărĭ d-lŭ Collibăşianu a devenitŭ unulŭ din bărbaţii cei mai popularĭ şi mai iubiţĭ în întregŭ judeţulŭ Oltŭ. D-sa a şi fostŭ aclamatŭ în 20 Aprilŭ st. v. de prefectŭ alŭ acestui judeţŭ.

Nu voiu încerca sĕ descriu multele-i binefacerĭ dela ocuparea acestei funcţiunĭ, ci voiu lăsa sĕ o facă acésta alţii mai competenţĭ. Ca Românŭ voiescŭ numai a-mĭ esprima sincerile mele recunoscinţe şi mulţămită pentru asemenea nobile şi numĕróse binefacerĭ faţă cu ţĕranulŭ românŭ, precum şi pentru nobilulŭ principiu ce inspiră băieţilorŭ: de a-şĭ cunósce mai întâiu ţéra propriă şi ţĕrile sororĭ, locuite de Românĭ, apoi sĕ-şĭ îndrepte privirile spre Parisŭ, Berlinŭ, etc.

Servéscă D-lŭ Collibăsianu de modelŭ familielorŭ nóstre române şi dea Dumnedeu sĕ-şĭ afle câtŭ de mulţĭ imitatorĭ.

Aureliu Corvinŭ.

NECROLOGŬ.

Dr. Nicolau Popŭ

conrectorŭ şi profsorŭ la gimnasiulŭ românŭ greco-or. din locŭ, asesorŭ alŭ Consistoriului archidiecesanŭ gr. or. românŭ, secretarŭ alŭ Reuniunei femeilorŭ române etc.,

devotatŭ instrucţiunei tinerimei şi luminării naţiunei sale în decursŭ de 22 de anĭ, a încetatŭ din viéţă după unŭ morb îndelungatŭ în alŭ 48-lea anŭ alŭ vieţii sale astădĭ în 19 (31) Augustŭ la 4 óre diminéţa.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale adêncŭ regretatului se vorŭ ridica Dumineсă în 21 Aug. (2 Sept.) la 3 óre d. a. din locuinţa sa, Gróverŭ Nr. 405, şi se vorŭ aşeda spre repausŭ eternŭ în cimiteriulŭ bisericei Sf. Nicolae.

Despre acéstă ireperabilă pierdere încunosciinţéză cu profundă durere:

Braşovŭ, în 19 (31) Augustŭ 1888.

Polina Popŭ, născ. *Cristu*, ca soţie, cu fiii *Elvira* şi *Aureliu*. *Nicolae Popovicĭ* preotŭ, *Elena Popovicĭ*, părinţĭ. *Ana Z. Popŭ*, *Elena Comănescu*, surorĭ. *Maria Cristu*, sócră. *Elisa Mureşianu*, *Sofia Mureşianu*, *Alexandrina Cristu*, cumnate. *Dr. Iuliusŭ Mureşianu*, *Iosifŭ Comănescu*, preotŭ, cumnaţĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Viena, 1 Septemvre. Maiestatea Sa plécă astădĭ diminéţă la Gmunden spre *a visita pe Ţarevna*, de unde se va întórce după amédĭ.

Berlinŭ, 1 Septemvre. Éräşĭ s'a lăţitŭ cu multă siguritate faima, că este vorba de a se crea ministerii imperiale şi se dice, că *Bennigssen* vice-preşedintele ministerului de statŭ, va deveni totodată ministru de finanţe.

Ostende, 1 Septemvre. Generalulŭ *Boulanger* a petrecutŭ trei dile în Bruxella, unde a locuitŭ în cea mai mare apropiere de prinţulŭ Victorŭ Napoleonŭ. Generalulŭ a plecatŭ ierĭ în Rusia.

Belgradŭ, 1 Septemvre. Consistoriulŭ ţine astădĭ şedinţa spre a se sfătui în afacerea de divorţŭ a părechei regale şi spre a esamina obiecţiunile reginei. Comunelorŭ şi bisericilorŭ li s'a interdisŭ în modŭ oficialŭ de a serba onomastica reginei.

DIVERSE.

O regină înotătóre. Regina Cristina a Spaniei este o sdravănă înotătóre. De câte-va dile — spune o scrisóre din Madridŭ — formase proiectulŭ d'a trece în notŭ golfulŭ Sântŭ Sebastianŭ până la canoniera Ferrolano, ce sta ancorată lângă malŭ. Sâmbătă de diminéţă intră în apă; patru înotătorĭ şi o damă din suita sa o însoţeau, dér în curêndŭ acésta, ne mai putêndŭ de ostenélă, acostă barca „Ginpuzcoa," care împreună cu alte două îmbarcaţiunĭ ale lui „Ferrolano" făceau escorta după augusta înotătóre. Distanţa străbătută în notŭ de către regină e de o jumĕtate de milă; în trei cuarturĭ de oră a făcutŭ traiectulŭ. Ajungêndŭ la loculŭ ce-şĭ propusese, M. S. Regina s'a întorsŭ cu luntrea la malŭ.

In contra colerei. In unulŭ din n-rii trecuţĭ ai fóiei nóstre amŭ amintitŭ, că academia sciinţifică din Parisŭ a primitŭ cu mare bucuriă descoperirile medicului rusescŭ Gamaleja. ce le-a făcutŭ elŭ în contra celei mai primejdióse bóle, adecă în contra colerei. Despre procedura lui a relatatŭ şi lui Pasteur şi acesta s'a învoitŭ, ca prima inoculare sĕ se facă în laboratorulŭ sĕu. Precum cetimŭ în foile francese din Parisŭ, primŭredactorulŭ diarului „National", Paul Foucher, a trimisŭ dilele acestea o scrisóre lui Pasteur în care îi spune, că elŭ doresce fórte multŭ a fi celŭ dintêiu inoculatŭ în contra colerei de către Gamaleja, ca astfelŭ sĕ facă serviţii folositóre sciinţei şi omenimei. Pasteur i-a primitŭ propunerea şi a încunosciinţatŭ numai decâtŭ pe Foucher că despre acésta îi va scrie şi lui Gamaleja. Esperimentele sciinţifice se vorŭ face în Novembre a. c. în institutulŭ lui Pasteur.

Rĕsbunarea Sultanului din Marocco. După scirile sosite din Africa nordică, Sultanulŭ de Marocco a pornitŭ o persecuţiune grozavă în contra locuitorilorŭ revoluţionarĭ pentru că 'i s'a ucisŭ principele Muley şi adjutantulŭ sĕu. Miliţia Sultanului ucide, jăfuesce şi aprinde totŭ ce-i stă în cale nebăgêndŭ în sémă nicĭ bĕtrânĭ şi nicĭ tinerĭ. Femeile suntŭ espuse lucrurilorŭ celorŭ mai ruşinóse şi după ce le chinuescŭ le ducŭ în sclăviă. Sultanulŭ în rĕsbunarea sa a devenitŭ de totŭ furibundŭ. Afară de acestea în Marocco mai pustiesce o fómete mare şi cete de tâlharĭ. Starea din Marocco e fórte îngrijitóre, aşa încâtŭ unŭ diarŭ ce apare în Tanger, sfătuesce puterilorŭ streine sĕ trimită năi spre oraşele dela ţĕrmurĭ ca sĕ suprime nenorocirea şi sĕ scape pe creştinĭ din ghiarele Sultanului.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 31 Augustŭ st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	9.40	Vênd.	9.42
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.75	„	9.77
Lire turcescĭ . . .	„	11.07	„	11.10
Imperialĭ	„	10.07	„	10.10
Galbinĭ	„	5.72	„	5.76
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	122.—	„	122.50
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Augustŭ st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.95
Renta de hârtiă 5%	91.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	113.50
Bonurĭ rurale ungare	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.90
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.60
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresсŭ	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguresсŭ	129.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	125.85
Renta de hârtiă austriacă	81.70
Renta de argintŭ austriacă	82.50
Renta de aurŭ austriacă	111.40
Losurĭ din 1860	139.70
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	874.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	306.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr . .	312.90
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.85
Napoleon-d'orĭ	9.75½
Mărcĭ 100 împ. germane	60.10
Londra 10 Livres sterlinge	123.26

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

îşĭ apĕră causa sa, şi apoi ce naţiă nu are şi ea ambiţia şi susceptibilitatea sa, şi ce arŭ dice chiar cabineturile Europei vĕdêndŭ că nu facemŭ pasurĭ de-a dreptu? Ar dice că nu avemŭ destulă ambiţiă şi energiă naţională, şi de câtŭ sĕ fimŭ unŭ statŭ fără nervŭ şi sub influenţa Muscalilorŭ, încâtŭ sĕ încurcămŭ totŭ mereu relaţiile internaţionale, mai bine sĕ fimŭ odată încorporaţĭ Rusiei.

Aceste tóte ţi-le disei, căcĭ îmĭ adusei aminte, că Mehmet-paşa vré ca sĕ nu lucrămŭ nimicŭ de-a dereptŭ la Parisŭ, Londra etc., ci totŭ prin Constantinopolŭ. Bine este dér sĕ le dămŭ sĕ înţelégă, că ar trebui sĕ se lase de o trufiă şi de o susceptibilitate fórte rĕu înţelésă; şi că, când noĭ recunóscem cu tótă sinceritatea supremaţia Porţei şi comunicămŭ tóte lucrările nóstre agenţilorŭ turcescĭ prin Europa, atuncĭ facem totŭ ce se póte face ca sĕ ne arătămŭ curăţenia inimei şi respectulŭ către suzeranŭ. Er când ne-amŭ arăta Turcilor cu totulŭ retraşĭ din scena politică şi europénă, atuncĭ sĕ le fiă mai multă témă de intenţiile nóstre, căcĭ atuncĭ negreşitŭ că ne ascundemŭ, nefiindŭ cu putinţă a ne abdica viéţa nóstră naţională şi neapĕratele nóstre relaţii cu celelalte naţii.

Acum îmĭ rĕmâne sĕ'ţĭ cer mai multe esplicaţii: ce totŭ înţelegĭ tu că 'ţĭ plac frasele sentimentale, dér numai prin cărţĭ nu şi pe aiurea? Mĭ-ai repetatŭ asta de vre-o trei orĭ, şi nu înţelegŭ ce vréi sĕ imputezĭ şi cui? Diplomatică sentimentală nu face nimenĭ, căcĭ ar fi o nebuniă, dér gazetele sĕ nu facă frasurĭ umflate? Tu scii bine, că gazetele prepară opiniunea publică, şi că acéstă opiniă mai lesne isbutescĭ a o împinge cu *ah*! şi cu *oh*! numai acestŭ ah! şi acestŭ oh! sĕ nu ajungă la ridicolŭ. Protestulŭ poporului românŭ scrisŭ în franţusesce de Brătianu nu s'a tipăritŭ, nicĭ credŭ sĕ se tipăréscă, acela nu'mĭ place mie; dér când îmĭ scriai tu despre ura ta pentru frasele ampulate, nu era pe aicĭ nicĭ Brătianu nicĭ Rosetti. Nu credeamŭ sĕ mĕ socotescĭ şi pe mine unulŭ din aceia, a cărorŭ imaginaţiune sbóră prin eterulŭ absurdului, precum o dicŭ eu însu-mĭ acelor ce posedŭ acéstă virtute, care adevĕratŭ este o calitate în sine, dér o calitate opusă raţiei de care mie mai multŭ îmĭ place sĕ mĕ lipsescŭ. Bilecoc şi Vaillant, alte escentricităţĭ, alte esageraţiunĭ! D'apoi, cum poţĭ sĕ aducĭ lumea la uniformitatea de caractere, şi de ce cusururile advocaţilorŭ sĕ tragă pĕcatŭ asupra causei?

Altă esplicaţiune: Ce ai sĕ te legĭ de mine pentru presupusa ta combinaţiune de căsĕtoriă cu biata fată de care îmĭ vorbescĭ? N'ai cetitŭ tu scrisorile ce am trimesŭ cădutei Locotenenţii ca sĕ o însciinţezŭ despre prepusurile mele asupra trimisului Consulŭ la noi? De a-ţĭ vorbitŭ bine de mine, acésta este o dovadă, că m'am făcutŭ şi eu diplomatŭ şi sciu a jertfi şi a ascunde afinităţile séu disparităţile politice ce am cu cutare séu cu cutare partidă, acésta a trebuitŭ sĕ depărteze dela tine témă că mĕ voiu ţiné de trăsurĭ ampulate. — Destulŭ cu glumele.

Eu m'am înţelesŭ cu Maiorescu şi cu Ministerulŭ din Francfort ca sĕ mijlocéscă o conferinţă diplomatică pentru causa Principatelorŭ între Francia, Anglia şi Londra. Ministerulŭ din Francfort a şi recomandatŭ agenţilorŭ sĕi la Parisŭ şi la Londra ca sĕ cerceteze dispoziţiile cabinetelorŭ în privinţa Principatelorŭ, şi sĕ atragă atenţiunea lorŭ asupra importanţei ce póte lua causa principatelorŭ la unŭ casŭ de rĕsboiu între democraţiune şi absolutismŭ. Incurcătura causei Italiei póte sĕ aducă la ivélă causa Principatelorŭ şi deschiderea unui congresŭ ca sĕ pue terminŭ la acéstă cestiune. Pentru acésta mĕ şi ducŭ la Londra cu scrisorĭ din partea lui Schmerling, ministrulŭ trebilorŭ din afară din Francfort, şi din partea lui Gagern, fratelui preşedintelui, către agenţii puterei centrale şi ai Prusiei. Cu dênşii o sĕ lucrezŭ ca sĕ îndemnŭ pe ministeriulŭ sĕ deschidă conferinţe séu secrete séu deschise asupra Principatelorŭ dimpreună cu Cabinetulŭ francesŭ şi vienesŭ.

Acum aş mai trece şi la pagina următóre de n'aşĭ fi silitŭ sĕ lasŭ şi lui Stefanŭ locŭ de scrisŭ şi sĕ mĕ supunŭ şi eu somnului care mĕ dobóră.

Te rogŭ sĕ înfăţişezĭ soţiei tale închinăciunile mele. Eu cu revoluţiunea nóstră şi cu atâtea preocupaţii uitasemŭ că aţĭ plecatŭ amêndoi din Bucurescĭ.

Alŭ tĕu amicŭ şi frate,
G. A. Golescu.

(Revista nouă) (Va urma).

Sz. 707—1888. 136
tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Popp Iuon vegrehajtatónak Szirbu Alexandru végrehajtást szenvedö elleni 60 frt. 10 kr. tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassoi kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévö Ludiforon fekvö a Ludisori 108 sz. tjkben A†

255 és 256	hrsz. ingatlanra	176 frt.
1090	" "	12 "
1293	" "	10 "
1695	" "	10 "
1697/1	" "	1 "
2284	" "	10 "
2206	" "	13 "
2632	" "	16 "
3009	" "	11 "
3031	" "	15 "
3296.	" "	6 "
3526 és 3530	" "	21 "

ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888 évi September hó 19-ik napján délelötti 9 órakor Ludișor község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanak becsárának 10%-át vegrehajtato kivételével készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi novemberhó 1-én 3333.sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras 1888 évi Martius hó 16 napján.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság.

Szám 1354—1888.
tanf.

Hirdetés.

A *nagyrebrai* román tannyelvü községi elemi népiskolánál 300 frt. évi fizetéssel s lak-és kertilletménynyel, illetve ennek természetben való kiszolgáltatása helyett 100 frt. illetménynyel egybekötött javadalmazással rendszeresitett rendes tanitói állomásra ezennel pályazatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy a tanképesitésre,—magyar nyelvben való jártosságra, eddigi alkalmaztatásra vonatkozó okmánynyal, valamint orvosi és erkölcsi bizonyitványnyal fölszerelt s 50 kros bélyeggel ellártott sajátkezüleg románul és magyarul irt folyamodványukat az illetö vármegyei kir. tanfelügyelö utján folyó *1888 évi szeptember 20 napjáig* hozzám adják be.

Besztercze 1888 augusztus 28.

Havas Gyula,
133,3—1 Beszterce-Naszódvármegye kir. tanfelügyelője

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:
Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:
Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după améḑĭ
b) " " " *Ziziuŭ:* 4 óre după améḑĭ.